No. 45. 1843.

BREDASCHE COURANT.

STAAT-, LETTERKUNDIG- EN WETENSCHAPPELIJK NIEUWS-BLAD.

Donderdag 15 April.

Vervolg van het besluit der gedeputeerden staten dezer provincie betrekkelijk de herijking der lengte- en inhoudsmaten en gewigten.

Voor de Vochtmaten voor den handel in het groot:

Voor eene maat van 50 Nederl. kannen	40 cents.
» » » » 20 » »	20 »
» » » » 10 » »	15 »
» » » » 5 » »	10 »

Voor eenen ijk met standaards naauwkeurigheid zal het tarief, voor de vochtmaten voor den handel in het groot, met het dubbel verhoogd, en alzoo op het drievoud gebragt worden.

Voor de gewigten voor de Gouden en Zilveren Werken:

Voor het verifiëren en ijken derzelven, het dubbel van het ijkloon hetwelk bij Koninklijk besluit van den 18 december 1819, (*Staatsblad n°.* 58), voor de daarin genoemde gewigten bepaald is.

Voor het verifiëren en ijken van een essai-gewigt, 30 cents.

Voor de Wisse:

Voor het kleinste raam	n°.	I,	30 cents.
» » raam	n°.	II,	45 »
» » »	n°.	III,	60 »
» » »	n°.	IV,	75 »
» » »	n°.	V,	90 »

Art. 9. De meergemelde Ykers zullen, bij de herijking, naauwkeurig toezien, van geene andere lengtematen, inhoudsmaten, vochtmaten en gewigten te herijken, dan die door hun in gedaante, stof en zamenstelling, en in alle opzigten, overeenkomstig zullen worden bevonden aan de voorschriften, bij de daartoe betrekkelijke Koninklijke besluiten vastgesteld; zullende dezelven, met betrekking tot degenen die maten ter herijk mogten aanbieden, welke tot het meten van zout hebben gediend, zich stiptelijk gedragen overeenkomstig het besluit dezer Vergadering, van den 23 Februarij 1827, lett. H. H., aan hun bij n°. 31 van het *Provinciaal Blad* van dat jaar, medegedeeld.

Art. 10. Indien bij het verrigten der herijking, sommige maten of gewigten te kort of te ligt of niet juist van gedaante en inhoud mogten bevonden worden, zullen de Ykers, bij zoo verre dit niet te herstellen is, zoodanige maten of gewigten onbruikbaar moeten maken, en des niet te min daarvoor het gewoon ijkloon genieten.

Art. 11. Voor het herstellen, verzwaren of justeren der maten of gewigten, zal hetzelfde loon betaald worden, als bij art. 8 dezer ordonnancie voor het ijken is bepaald, met uitzondering nogtans van de koperen gewigten, voor welker herstelling, verzwaring of justering zal betaald worden 5 centen per stuk.

Art. 12. De *medicinale grein-gewigten*, zullen door de Ykers worden nagezien en onderzocht, zonder dezelve te ijken of met eenigen stempel te voorzien; voor dat onderzoek zullen zij evenwel het gewoon ijkloon tegen 2½ cent per stuk mogen ontvangen, doch tevens eene naauwkeurige aanteekening moeten houden van de personen, die hunne *grein-gewigten* aldus hebben doen nazien en onderzoeken.

Art. 13 Elk die in den 18 augustus 1816 aanstaande, in den handel, lengtematen, inhoudsmaten, vochtmaten of gewigten moest gebruiken, welke van het merkteeken der herijking niet zijn voorzien, zal geacht worden, zich van ongeoorloofde maten en gewigten te bedienen, en daardoor vervallen in de boeten en penaliteiten bij de wetten, tegen het gebruik van zoodanige maten en gewigten, vastgesteld; zijnde overigens ten dezen bij Zijner Majesteits besluit van den 30 Maart 1827, (*Staatsblad n°.* 13), nog nader bepaald geworden:

1°. Dat alle diegenen, welke nalatig mogten zijn, hunne maten en gewigten, binnen den gestelden termijn, jaarlijks ter herijking aantebieden, en mitsdien alle kooplieden, winkeliers, fabrijkeurs, handwerk- en neringdoende lieden, in welker winkels, opene magazijnen, verkoop- en werkplaatsen of uitstallingen, onherijkte maten en gewigten, na verloop van den voor de herijking gestelden termijn aanwezig of voorhanden mogten gevonden worden, de straffen zullen beloopen bij de wet van den 6 Maart 1818, (*Staatsblad n°.* 12), vastgesteld, met verbeurdverklaring tevens dier bij hen gevondene onherijkte maten en gewigten.

2°. Dat de Policie-beambten gemagtigd zijn, om *afzonderlijk* of wel gezamenlijk met de Ykers, te dien einde visitatien te doen, zoo dikwerf als raadzaam mogt worden geoordeeld, en om van de gepleegde overtredingen bij behoorlijke processen-verbaal te doen blijken.

3°. Dat van het bedrag der boeten, een *vierde* aan den Yker en *een vierde* aan de Beambten der Policie, die de overtreding zullen geconstateerd hebben, zal worden toegewezen.

Art. 14. Het is verboden oude maten en gewigten, in de winkels, magazijnen of werkplaatsen openlijk voorhanden te hebben; zullende het aanwezen van zoodanige maten en gewigten op de opgenoemde plaatsen, als het wezenlijk gebruik derzelven worden beschouwd en aangemerkt; en zullende de bepalingen van Zijner Majesteits besluit van den 18 December 1822, (*Staatsblad n°.* 52), en der ordonnancie van den 20 Januarij 1823, lett. C., houdende verbod van het gebruik van ongeoorloofde maten en gewigten, stiptelijk moeten worden nagekomen.

Art. 15. Geene rekeningen zullen bij eenig kollegie van openbaar bestuur worden aangenomen of gevalideerd, ten zij maat en gewigt in het nieuwe metriek stelsel zijn uitgedrukt.

Art. 16 Geene openbare aankondigingen, aanplakkingen, berigten of insertien in nieuwspapieren zullen worden gedaan, ten zij de daarin voorkomende maten en gewigten, door de benaming van het nieuwe metriek stelsel worden aangeduid.

Art. 17. De ingezetenen dezer Provincie, worden bij deze herinnerd aan de bepalingen van art. 3 der wet van den 21 Augustus 1816, medebrengende: dat, te beginnen met den 1 Januarij na het tweede jaar der invoering van het eenvormig stelsel van maten en gewigten (zijnde geweest primo Januarij 1822), er op geene pretentie of regtsvorderingen hoe ook genaamd, gegrond op akten van dien of lateren datum, regtgesproken zal worden, indien bij die akten zelve de berekeningen niet ingevolge het nieuwe stelsel zijn uitgedrukt; zijnde het mitsdien voor alle handeldrijvende ingezetenen van het uiterste belang, hunnen handel, bij in- en uitslag, geheel op het nieuwe stelsel te verrigten, en in hunne boeken, registers en korrespondentien, alle berekeningen op dien voet te doen.

Art. 18. De hoofden der Plaatselijke Besturen, zullen, ten minste viermaal 's jaars en voorts zoo dikwijls, op onverwachte tijden, als zij zulks dienstig zullen oordeelen, in de winkels, magazijnen en werkplaatsen, onderzoek doen naar het gebruik van ongeoorloofde maten en gewigten, de overtredingen constateren, en de daarvan geredigeerde processen-verbaal ter vervolging, aan de Ambtenaren van het publiek Ministerie inzenden; wordende zij ernstig gelast, om ten allen tijde naauwkeurig te doen toezien, dat op de publieke markten van geene andere dan van de nieuwe lengtematen, inhoudsmaten, vochtmaten en gewigten, gebruik worde gemaakt, en om zich overigens, bij het bedoelde onderzoek, met opzigt tot de zoutmaten, stiptelijk te gedragen naar het hiervoor bij art. 9 aangehaald besluit dezer Vergadering, van den 23. Februarij 1827, lett. H. H.

Art. 19. De hoofden der Plaatselijke Besturen, alsmede hunne ondergeschikte Ambtenaren en Agenten, de IJkers en alle andere Ambtenaren en Beambten der Administrative orde, worden met de executie dezer belast; zullende de Koninklijke Marechaussee verpligt zijn, op de nakoming dezes, mede een naauwkeurig toezigt te houden, en de overtredingen te constateren.

Art. 20. De bepalingen van het besluit dezer Vergadering van den 19. Maart 1833, lett. K., (*Provinciaal Blad n°.* 52), blijven in derzelver geheel.

Art. 21. De tegenwoordige ordonnancie zal worden gedrukt, afgekondigd en aangeplakt binnen alle Steden en Gemeenten dezer Provincie, op alle plaatsen waar zulks te doen gebruikelijk is, en in de binnen deze Provincie uitgegeven wordende Nieuwspapieren worden geinsereerd, ten einde niemand daarvan onkundig zij, en een iegelijk zich daarnaar kunne gedragen; zullende een genoegzaam getal exemplaren van dezelve, worden gezonden aan het Provinciaal Geregtshof, aan de Regtbanken en de Ambtenaren van het publiek Ministerie, bij dezelve fungerende, alsmede aan den heer Prokureur-Generaal en den heer Kapitein, kommandant der Koninklijke Marechaussee binnen deze Provincie, ten einde tot de uitvoering dezer mede te werken en daaraan de hand te bieden.

's Hertogenbosch, den 21, Maart 1843.

De Gedeputeerde Staten voornoemd,
A. J. BORRET.
Ter ordonnancie van dezelven,
F. X. Verheyen.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 10den April.

De kamer van afgevaardigden, heeft zich, den [illegible] afdeelingen met het onderzoek der beide thans bij [illegible] aanhangige ontwerpen van wet wegens aan te leggen groote [illegible]

weg-linien bezig gehouden. Het eene dier ontwerpen betreft den spoorweg van Parijs naar de Belgische grenzen, die door het Rijk en tot zekere mate ook op 's Rijks kosten, zal worden aangelegd, doch waarvan de exploitatie aan eene vereeniging van kapitalisten, met de heeren *Rothschild* aan het hoofd, zal worden toevertrouwd, welke vereeniging dan ook een aanzienlijk deel der kosten van aanleg zal dragen. Het andere ontwerp betreft het vak van den grooten spoorweg tusschen Parijs en Marseille, dat tusschen die laatste stad en Avignon loopen moet. Hier zal mede de aanleg gedeeltelijk door het Rijk bekostigd worden, en zal het overige door eene vereeniging van kapitalisten, in het zuiden van Frankrijk gevestigd, worden bijeengebragt, welke vereeniging dan tevens zich met de exploitatie van den weg belasten zal. De afgevaardigden hebben zich over het algemeen gunstig voor deze wetten verklaard, en de door hen gemaakte aanmerkingen betroffen meestal de voorwaarden, die de regering aan de door haar in beide gevallen te hulp geroepen kapitalisten voorloopig gesteld heeft. Er waren leden, die hun genoegen te kennen gaven, dat het huis *Rothschild* met de onderneming van den weg van Parijs naar de Belgische grenzen gemoeid was, daar er vreemde kapitalen noodig zouden zijn, om de grootsche plannen, die men thans in Frankrijk ten aanzien der nieuwe spoorweg-linien ontworpen heeft, te helpen uitvoeren. Er zouden toch waarschijnlijk binnen een jaar in Frankrijk voor 200 millioen franken aan aandeelen in spoorweg-maatschappijen worden uitgegeven, terwijl het Rijk zelf weldra de nog overgeblevene 300 millioen der nieuwe geldleening te gelde zou moeten maken. De heer *Thiers* heeft in zijne afdeeling de hoofdtrekken van het ontwerp omtrent den spoorweg naar Belgie goedgekeurd, doch daartegen eene hoofdbedenking met veel nadruk doen gelden. Volgens het ontwerp zal namelijk een zijtak van den spoorweg op Calais uitloopen. Dit acht men algemeen zeer noodzakelijk, dewijl anders de gemeenschap tusschen Londen en Parijs voortaan over Belgie zou worden onderhouden. Maar nu wil de heer *Thiers*, dat er ook zijtakken naar Duinkerken en Boulogne worden aangelegd, daar anders aan deze beide zeehavens een doodelijke slag zou worden toegebragt. Sommige leden meenden, dat het aandeel van het rijk in de kosten van den spoorweg naar Belgie, thans op 64 millioen geraamd, wel 100 millioen franken beloopen zou.

— In de kamer der pairs is heden eene vrij levendige discussie voorgevallen ter gelegenheid eener petitie, waarbij verlangd werd: » aan de gevangenschap van don *Carlos*," zooals men zich daarbij uitdrukt, » een einde te maken." De commissie tot de petitien had de orde van den dag voorgesteld, doch de heer *Dubouchage* verlangde dat het verzoek naar den minister van buitenlandsche zaken gezonden werd, aangezien gezegde vorst werkelijk gezegd kon worden als een gevangene te worden behandeld, ten voorbeelde waarvan hij bijbragt dat don *Carlos* onlangs op een collation buiten Bourges genoodigd zijnde, door gendarmen, alhoewel met bescheidenheid bejegend, evenwel genoodzaakt werd terug te keeren. Hij werd in zijn voorstel ondersteund door den markies *de Boissy*, die er bijvoegde dat don *Carlos* verlangd had eene opgaaf van de plaatsen tot hoever en werwaarts hij zich begeven mogt, en dat men hem dit geweigerd had, hetgeen een ongunstigen indruk in de landstreek had gemaakt. Beiden oordeelden dat de rang en geboorte van den Prins meer vrijheid toekwam. De minister *Guizot* en de maarschalk *Soult* verklaarden, bij afwezendheid van den minister van binnenlandsche zaken, dat don *Carlos* met de bescheidenheid waarop zijn rang en ongeluk hem regt gaven, behandeld werd, maar dat het gouvernement, 't welk alles in het werk gesteld had om aan den burgeroorlog in Spanje een einde te maken, geenszins gezind was om gelegenheid te geven dat die weder uitbarstte. De kamer besloot dan ook, overeenkomstig het voorstel der commissie, om tot de orde van den dag over te gaan.

— Men verzekert dat de hertogin *van Nemours* zich in de vierde maand harer zwangerschap bevindt.

— Nadat op bevel des konings te Carthago eene kapel voor den *H. Lodewijk* is gebouwd, waarin het standbeeld van dien koning, *Lodewijk XI*, is geplaatst, heeft de koning thans bevel gegeven om neven de kapel een gebouw te stichten tot bewaking van het monument, en een ander voor den franschen geestelijke die met de dienst in de kapel belast is. De architect *Jourdain* is met het ontwerp en toezigt over dien arbeid belast, terwijl de civile lijst tevens eene som te zijner beschikking gesteld heeft, om nasporingen op den grond van het oude Carthago te doen.

— De hertog *van Aumale* wordt eerstdaags te Parijs verwacht om het huwelijk zijner zuster, de prinses *Clementine* bij te wonen.

— Men verzekert, dat de Koning de ordonnantien geteekend heeft, waarbij aan onderscheidene maréchaux-de-camp de rang van luitenant-generaal wordt verleend. Men merkt daaronder op de hoofdofficieren *Lamoricière*, *Changarnier*, en andere, die in Afrika hebben uitgemunt.

— De minister naar marine heeft bevel van Brest gezonden, om twee Rijks schepen naar Haïti te zenden, ten einde de aldaar gevestigde Franschen, gedurende de thans heerschende oneenigheden, te beschermen.

— Te Valenciennes is een droevig ongeluk gebeurd. Aan eene der zijden van den zwaren klokkentoren dier stad had men dezer dagen een steeds toenemende scheur bespeurd. Men heeft dadelijk maatregelen genomen, om den voortgang van dit gebrek te stuiten; doch zulks heeft niet belet, dat aan de tegenovergestelde zijde een aantal zware steenen is losgeraakt en naar beneden gevallen, en dat deze toren, den 7den in den namiddag ten vijf ure, met een geweldig gedruisch, is ingestort, en verscheidene werklieden onder het puin zijn begraven geworden. Twee huizen zijn mede door dien val vernield of zwaar beschadigd, en eenige bewoners zijn daarbij omgekomen. De torenwachter, die zich op het oogenblik der instorting op den toren bevond, heeft men naar beneden zien vallen; ook hij is het slagtoffer geworden.

Volgens de laatste berigten, hield men zich ijverig bezig met het opruimen van het puin, om, zoo mogelijk, nog eenige der daaronder liggende personen te redden.

— Een ligte schok van aardbeving heeft zich te Luneville (departement van de Meurthe), den 28sten Maart, des morgens ten 10 ure, doen gevoelen. Deze schok is slechts in het hooge gedeelte van die stad bespeurd geworden. Een huis in de straat Notre Dame is ingestort.

— In den Franschen *Moniteur* van den 3den April vindt men het volgende berigt uit Spanje, hetwelk mede langs eenen buitengewonen weg schijnt ontvangen te zijn:

» Bij een besluit (van den Regent *Espartero*) van den 3den April worden tot betaling der achterstallen van de 3 per cents renten, te rekenen van den 1sten Januarij aanstaande, uitsluitend geaffecteerd: 1°. de algeheele opbrengst van de mijnen van Almaden; 2°. 20 millioen realen uit de inkomsten van Cuba; en 3°. 4 millioen realen uit den verkoop der kerkelijke bullen."

Hoe dit besluit overeen te brengen is met de onlangs aangekondigde verpachting der kwikzilvermijnen van Almaden aan het bankiershuis *Rothschild*, wordt tot nu toe niet opgehelderd.

— Het Madridsche blad *l'Eco del Comercio* vermeldt dat er den 3den eene bijeenkomst van ministeriele gedeputeerden was gehouden, waarbij verscheidene leden van de oppositie waren uitgenoodigd geworden. De minister van finantien had zich insgelijks naar deze bijeenkomst begeven en verklaard, dat de buitengewone omstandigheden waarin het tegenwoordig ministerie was zamengesteld geworden, hetzelve niet vergund hadden zich streng aan de parlementaire vormen te houden, dat het ministerie zich slechts als transitoir beschouwde, en dat zoodra de meerderheid van de kamer der gedeputeerden zich had geconstitueerd, men daaruit de ministers zou kiezen, die het werk der hervormingen, welke het land behoefde, moesten voortzetten. In weerwil van den moeijelijken toestand had het kabinet den last van het bestuur der openbare zaken, alhoewel die hunne krachten te boven ging, blijven torschen, door de zucht geschraagd om ten beste van 't land werkzaam te zijn, maar thans zouden de ministers weldra hunne portefeuilles in andere handen overgeven en zij hunne demissie geven, zoodra zij rekenschap van hunne daden aan de cortes hadden gedaan.

— De jongste berigten uit Madrid houden weinig bijzonders. Men noemde de volgende personen als bestemd om leden van het nieuw kabinet uit te maken: de heer *Infante*, minister van buitenlandsche zaken en president van den raad; de heer *Chacon*, minister van oorlog; de heer *Luzuriaga*, minister van justitie; de heer *Escalante*, minister van binnenlandsche zaken. Voor de departementen van finantien en marine had men nog geen minister kunnen vinden.

— Ter beurze van heden (10 April) waren genoteerd: 5 pCt. 120,90; 3 pCt. 83,05; Nap. r. 108,35; Spanje 31; Ned. 2½ pCt. 56⅝; Rom. L. 107¾.

ENGELAND.

LONDEN, den 8sten April.

Bij besluit der Koningin van den 5den dezer is de generaal-majoor sir *H. Pottinger* tot gouverneur en opperbevelhebber der kolonie Hong-Kong benoemd.

— Lord *Monteagle* heeft in het Hoogerhuis aanvraag gedaan naar papieren, tot den in- en uitvoer van wollen en katoenen goederen, en de daarvan betaalde regten, gedurende de laatste zeven jaren, betrekkelijk, met oogmerk om daaruit de voortdurende afneming in het bedrag dier regten aan te toonen, en zijne stelling te bewijzen dat niets verderfelijker voor een land kon zijn dan het heffen van belastingen op de grondstoffen, en dat het afschaffen dezer regten het beste middel wezen zou om de mindere klassen aan werk te helpen.

De hertog van *Wellington* deed opmerken dat het intrekken dezer belastingen het Rijk op een jaarlijksch verlies van achthonderd duizend ponden sterling te staan zou komen, waarom hij aanraadde de zaak niet te veel te overhaasten, te meer dewijl men op de noodige inkomsten tot dekking der uitgaven bedacht moest blijven, bijaldien de heffing der belasting op de inkomsten na verloop van nog twee jaren ophield. Wel verre echter van zich tegen

het overleggen der bescheiden te verzetten, meende hij dat die over tien jaren niet genoegzaam waren, maar dat men ze over de tien laatste jaren vragen moest, hetwelk werd goedgekeurd.

In het lagerhuis heeft de heer *Buller* de zaak der kolonisatie op nieuw ter sprake gebragt, en verlangd dat een adres aan H. M. werd ingediend, waarbij deze verzocht zou worden de middelen tot uitbreiding der kolonisatie in ernstige overweging te nemen, door welke uitbreiding hij meende dat de inkomsten des rijks aanmerkelijk zouden verbeterd worden. Bepaaldelijk had hij tot gezegde uitbreiding het oog geworpen op de Kaap de Goede Hoop en op Engelsch Amerika. Deze motie en een daarop voorgesteld amendement van den heer *Stratford* werden echter ingetrokken, nadat lord *Stanley*, de secretaris van staat voor de kolonien, uitvoerig ontwikkeld had dat het thans gevolgd plan van kolonisatie zeer gunstig werkte, en dat het hoogst gevaarlijk zijn zou daaraan eene te snelle en groote uitbreiding te geven.

Sir *R. Peel* heeft beloofd, het budget kort na het eindigen der paaschvacantie van het Huis te zullen indienen, en tevens zijn leedwezen betuigd nog niet in staat te wezen tot het geven van eenige voldoende mededeeling omtrent de vorderingen der negotiatien wegens handelverdragen met andere natien. Het kwam hem, zeide hij, twijfelachtig voor, in hoever Engeland het stelsel van onderhandeling op grond van wederzijdsche concessien volgen moest, en of het niet beter ware een meer onafhankelijken weg in te slaan.

— De meer uitvoerige berigten wegens de in Scinde behaalde overwinning stellen zoowel het moeijelijke als het gewigt daarvan nog meer in het licht. Gedurende drie uren is met de grootste verbittering, dikwijls man tegen man, gevochten, en heeft de zege dikwijls naar beide kanten gekeerd, tot het der engelsche kavallerie gelukte den vijand in de flank aan te tasten, waarop deze naar alle zijden vlood, met achterlating van ongeveer duizend dooden, een viermaal grooter aantal gekwetsten en vijftien stukken geschut, terwijl naderhand dertien andere stukken onder de wallen van Hyderabad zijn bemagtigd. Twee dagen vroeger was de majoor *Outram*, terwijl hij als afgezant bij het Hof van Hyderabad onderhandelde, en niet meer dan honderd man bij zich had, door achtduizend vijanden omsingeld, maar had zich al vechtende een doortogt naar de rivier weten te banen, waar hij en zijn volk zich inscheepten, met een verlies van niet meer dan drie dooden en tien gekwetsten, terwijl de aanvallers negentig dooden en vierhonderd gekwetsten telden.

Versche troepen waren naar het tooneel dezer gebeurtenissen afgezonden. De Rajah van Gwelior is, in zeven en twintigjarigen leeftijd, zonder erfgenamen overleden, zoodat, volgens de mahomedaansche wetten, zijne bezittingen, wier waarde op tusschen vier en vijf millioen ponden sterling geschat wordt, in handen der Engelsche Regering, als vertegenwoordigster van den Koning van Delhi, gevallen zijn.

— Gisteren waren de 3 pCt. gec. 96⅞; Spanje 23¼; Port. 41; Braz. 75½; Mex. 29⅞; Columb. 25¼; Holl. 2½ pCt. 56½, dito 5 pCt. 100.

BELGIE.

BRUSSEL, den 11den April.

Ter gelegenheid van den achtsten verjaardag van den jongen hertog van Braband is er eergisteren eene groote wapenschouwing over de troepen van het garnizoen alhier gehouden.

— De nieuwe pauselijke nuntius, Mgr. *Pecci* is den 7den te Namen aangekomen.

— Een hier loopend gerucht, dat *Verpraet* in Belgie was teruggekeerd, is gegrond bevonden. Gisteren, zegt een dagblad, heeft deze veroordeelde zich in persoon naar den regter van instructie begeven en zich gevangen gesteld. Hij voegde er bij dat hij, sedert zijn vertrek uit Brussel, te Rijssel gewoond had; dat hij zich, doch te vergeefs, tot den graaf *van der Meere* had gewend, om hem naar Brazilie te vergezellen; en dat hij, zonder hulpmiddelen zijnde naar Brussel was gekomen, ten einde eenig geld te ontvangen uit eene nalatenschap, welke aan zijne moeder vervallen was. De heer *Hody*, administrateur der openbare veiligheid, oogenblikkelijk onderrigt van de bijzonderheden van *Verpraet*, deed hem naar het Noorder-station vervoeren, vergezeld van een agent der openbare veiligheid en een gendarme, welke met hem naar Ostende zijn vertrokken. De agent had in last om de uitgaven en den overtogt van *Verpraet* naar Engeland te betalen, en hem, bij zijne inscheping eene zekere som te geven, ten einde in zijne eerste behoefte, op vreemd grondgebied, te voorzien.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 12den April.

Bij besluit van den 31sten Maart 1843, n°. 68 is aan den kapitein *W. Visser*, van het 9de Regement infanterie, op het daartoe door hem gedaan verzoek, het pensioen verleend, met vergunning tot het voortdurend dragen van de uniform van het korps waartoe het laatst heeft behoord.

— Uit 's Hertogenbosch schrijft men van den 10den April:

» Olschoon de aardbeving geene groote schade heeft teweeggebragt, heeft men echter aan den kanaaldijk, in de nabijheid van Veghel, eene verzakking opgemerkt, welke een onderzoek van de beambten van den waterstaat heeft uitgelokt. De kruin namelijk van den kanaaldijk heeft, juist op de plaats, waar zich een duiker bevindt, eene verzakking ondergaan van 66 Ned. duimen. Men vermoedde in het eerst dat die verzakking ontstaan ware, door het instorten des duikers. Maar men heeft bevonden, dat de duiker ongeschonden was. Het bleek integendeel dat de verzakking was veroorzaakt door dat de voet van den dijk zich had uitgezet. Ook heeft men op dezelfde hoogte verscheidene scheuren in gemelden dijk ontdekt, waarvan sommigen ter lengte van meer dan 30 Ned. ellen, en ter diepte van eene Ned. el.

» Wij vernemen uit Uden, Veghel, St. Oedenrode, Gemert, dat aldaar en in de omstreken, in den avond van Vrijdag, tegen elf ure, weder *op nieuw schokken van aardbeving* zijn gevoeld, welke nog ruim zoo erg schenen, dan die van den 6den April. Zij waren met dezelfde verschijnselen gepaard, en hebben gelukkig ook geene andere rampen veroorzaakt, dan dat zij de bevolking met grooten angst vervuld hebben. Hier is daarvan niets gevoeld."

— Naar men verneemt is de commissie van weldadigheid door Z. K. H. Prins *Frederik* der Nederlanden, als voorzitter geïnstalleerd, en heeft de permanente commissie hare werkzaamheden hervat.

— De weleerw. heer *J. Theissèdre l'Ange*, sedert 32 jaren predikant bij de Waalsche gemeente te Amsterdam, vroeger te Zutphen, Middelburg en Haarlem, heeft ll. Zondag zijne vijftigjarige evangeliebediening gevierd. Eene zeer talrijke schare woonde in het kerkgebouw der gemeente deze feestviering bij, en betoonde hare hartelijke belangstelling in den waardigen leeraar, die gedurende eene zoo lange reeks van jaren, onder zoo vele lotverwisselingen van Staten en Volken, in verschillende betrekkingen ten behoeve van de Kerk, den Staat, het onderwijs en de wetenschappen ijverig werkzaam is geweest en zoo veel nut mogt stichten.

— De hoogleeraar *Gruithuizen*, te Munchen, beweert, dat de thans zigtbare groote komeet dezelfde is, als die van het jaar 1618, welke alstoen zooveel gerucht maakte, en ter wier vereeuwiging zelfs gedenkpenningen geslagen werden. Hij grondt dit zijn gevoelen op verschillende berekeningen.

GEMENGDE BERIGTEN.

De langste stoomboot (*uit den Courrier des Etats Unis*).

„Te New-York werd onlangs eene stoomboot van stapel gelaten, die, zeker de eenige in hare soort is. Zij heeft eene lengte van 330 voeten, bijna 6 voeten meer dan de reuzenboot die tegenwoordig te Liverpool voor de compagnieschap van de Great-Western gebouwd wordt. Het Amerikaansche vaartuig heeft voor het overige niet de minste overeenkomst met het Engelsche. Dit laatste zal meer dan 3000 tonnen inhoud hebben, en het eerste naauwelijks 1000; dit verschil legt in de geringe breedte en diepte van de Amerikaansche boot, zijnde slechts 30½ voet breed en nog geen 10 voeten diep. Het is een soort van waterpijl, bepaaldelijk met het doel gebouwd om de grootstmogelijke snelheid te verkrijgen. Dit zeldzame vaartuig onderscheidt zich voor het 't overige door zijn' schoonen en sierlijken bouw, door zijn prachtig salon, dat niet minder dan 300 voeten lang is, en ter weerzijden waarvan twee rijen kabinetjes gebouwd zijn.

Om dit stoomvaartuig voort te bewegen dienen twee horizontale stoommachines, te zamen van 450 paardenkracht; de raders moeten 32½ voeten in middellijn en 12½ voeten dikte hebben. De machinen zijn, in overeenstemming met de smalte van den bodem, naar een nieuw model vervaardigd en zijn zeer smal; maar hebben daarentegen eene lengte van 48 voeten. Dit wonderlijk vaartuig is voor den Hudson gebouwd, en zal in de dienst voorzien tusschen New-York en Albany. Men zegt dat de snelheid van dezelve zoo groot is dat het die afstand, die 145 engelsche mijlen bedraagt, in 7 uren zal afleggen. Eerst na het nemen van verscheidene proeven is men op het denkbeeld gekomen om zoodanig vaartuig te bouwen. Tot dusver voorzag de stoomboot *South-America* in de dienst tusschen New-York en Albany het snelst, namelijk in 8 à 9 uren tijds. Dit vaartuig heeft eene lengte van 266 voeten bij eene breedte van 36½; men vond die lengte- en breedteverhouding nog niet voldoende, en besloot een nog langer en smaller vaartuig te bouwen. De stoomboot *South-America* heeft daarentegen slechts raders van 21 voeten middellijn, en de schepraders zijn 11 voeten breed.

Op den 27sten Januarij jl. hield de noordsche Maatschappij van Oudheidkunde te Kopenhagen hare gewone jaarlijksche zitting, waarin de secretaris, de heer *Rafn*, verslag deed over den letterkundigen arbeid der genootschaps gedurende het jaar 1842. Daartoe behoorden de Sagen uit de vroegere tijden van IJsland, de geschiedenis der

kolonisatie van dit eiland van de 9de tot de 14de eeuw. Het elfde deel der historische schriften van de IJslanders is gereed en houdt onder anderen ook de Jomsviklinga Saga. Dit werk verschijnt in het ijslandsch, deensch en latijn. Van Groenlands historische merkwaardigheden zijn in het jaar 1838 twee deelen verschenen; met nog een deel zal dit werk kompleet zijn, zijnde nu van het 3de de eerste aflevering in 't licht gekomen, behelzende uittreksels over de ijslandsche annalen over Groenland, verzameling van oorspronkelijke stukken, geographische aanteekeningen uit den tijd der midden-eeuwen. De volgende afleveringen zullen de latere ontdekkingsreizen en eene antiquarische chorographie bevatten. De in het Deensch geschrevene jaarboeken voor noordsche oudheidkunde behelzen in den jaargang van 1842 10 platen met afbeeldingen van nieuw ontdekte oudheden. Van de *Mémoires de la Société Royale des Antiquaires du Nord* is een deel op de pers, hetwelk onder anderen bevatten zal de navorschingen van *Westergaard* over de betrekking tusschen het sanskritsch en de ijslandsche taal.

Ook in Zweden wordt thans, onder den titel *Runa*, een tijdschrift voor zweedsche oudheidkunde uitgegeven, hetwelk mededeelingen uit de verschillende deelen van Zweden behelst, terwijl de droogere oudheidkundige berigten met de meer levendige oude volksliederen worden afgewisseld.

Onder den titel van *Universal Magazine and monthly Miscellanea* is te Frankfort een tijdschrift begonnen, dat aan de vrienden der Engelsche literatuur behagen zal. Daarin wordt maandelijks het beste en belangrijkste uit de Engelsche *Reviews* en andere tijdschriften opgenomen, ook de nieuwste romans van *Dickens*, *Trollope*, *Ainsworth* enz. De prijs is, bij abonnement op zes stukken, slechts *f* 2 ongeveer per stuk van 400 kolommen druks.

189ste KONINKLIJKE NEDERLANDSCHE LOTERIJ.

DERDE KLASSE.

1e Trekking. N°. 8520, een prijs van *f* 45, en eene premie van *f* 1000.
2e —— N°s 22162, *f* 1000; N°. 10115, *f* 25,000; N°. 7264 en 20271, ieder *f* 1000.
3e —— N°. 801, een prijs van *f* 1000.
4e —— N°. 19570, *f* 7500; N°. 12310, *f* 2500; N°. 19307, *f* 1000.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (11 *April*) werden verhandeld: Ned. 2½ pCt. 56 drie achtste, 9/16; dito 5 pCt. 101 een zest.; Syndik. 4½ pCt. 98¼, drie zest.; dito 3½ pCt. 82 drie achtste, zeven zest.; Handelm. 138, 137½; O. Indie 5 pCt. 100 zeven zest.; Ardoins 19 elf zest., ¾; dito Coupon 27⅝; dito 3 pCt. 32½, ⅝, ¾; Fransche uitgest. 5 drie achtste; Portug. [illegible] 2½ pCt. 42 drie achtste, zeven zest.; oude Russen 107; dito 4 pCt. 90 drie achtste; Amerika Bankact. 5⅛, drie zest.; Braz. 78.

BEKENDMAKING.

De BURGEMEESTER der Gemeente *Zevenbergen*, maakt bij deze bekend, dat de gewone jaarlijksche VOORJAARS PAARDEN-, BEESTEN- en LAKEN-MARKT, binnen deze Gemeente, zal worden gehouden op Woensdag den 19. April 1843.

De Burgemeester,
J. DAMEN.

---

* * De BURGEMEESTER van *Klundert*, Provincie *Noord-Braband*, maakt bekend, dat de gewone VOORJAARS PAARDEN- en BEESTEN-MARKT aldaar, invalt, op den derden Donderdag in April, zijnde dit jaar, den 20. April 1843.

ALGEMEENE POSTWAGEN-ONDERNEMING VAN GEND & LOOS.

De Ondergeteekenden hebben de eer te berigten, dat, te beginnen met 15 April, en zoo vervolgens gedurende de zomermaanden tot 15 October, hunne DILIGENCE naar *Amsterdam*, over den *Moerdijk*, *Dordt*, *Rotterdam*, *Delft*, *'s Hage* en *Haarlem*, wederom zal vertrekken van BREDA 's namiddags 2½ [illegible]

IN NAAM DES KONINGS.

Verkoop bij Geregtelijke Uitwinning.

Op DINGSDAG den *zestienden* Mei 1800 drie-en-veertig, des voormiddags ten *tien ure*, zal er op vervolging en ten verzoeke van den Heer NICOLAAS KROON, Beurtschipper van *Bergen-op-Zoom*, wonende aldaar, hebbende tot prokureur gesteld Mr. GERARD KLEYN, Advokaat en Prokureur bij de Arrondissements-regtbank te *Breda*, wonende aldaar, Wijk D, Nummer 66, ter teregtzitting van bovengemelde Regtbank, worden overgegaan tot de geregtelijke Veiling en Verkoop van:

Eene BOUWMANS-HOFSTEDE, bestaande in HUIS en ERVE, MOESTUIN en BOOMGAARD, annex den anderen, gestaan en gelegen op den Zoutendamschen hoek te *Halsteren*; kadastraal ingedeeld, Huis en Erve, sectie C, Nummer 546, groot zestien Roeden tien Ellen; Moestuin, sectie C, Nummer 547, groot elf Roeden tien Ellen en Nummer 548, groot twintig Roeden dertig Ellen; en Boomgaard, Sectie C, Nummer 549, groot drie-en-veertig Roeden vijftig Ellen, en alzoo te zamen Een-en-negentig Roeden, met een belastbaar kadastraal inkomen wegens ongebouwde eigendom *f* 62,30, en wegens gebouwd *f* 15,00. In executie gearresteerd ten laste van GERARDUS BAKX en zijne huisvrouw CATHARINA VAN OVERVELDE, behoorlijk door haren gemelden man bijgestaan en gemagtigd, Bouwlieden, beide wonende te *Halsteren*. Zijnde de gemelde onroerende goederen tijdens de overschrijving van het procesverbaal van in beslagneming, op den een-en-twintigsten Februarij 1800 drie-en-veertig, belast met twee hypothekaire inschrijvingen, een groot *f* 690,00, ten behoeve der erve DINGEMANS, en een groot *f* 172,50, ten behoeven van voormelde arrestant en executant, een en ander overminderd de 's Rijks, gewestelijke en plaatselijke gewone en buitengewone lasten. Voorts wordt de gemelde Bouwhoeve en cum annexis in eenen koop geveild en door den Executant ingezet op Driehonderd Guldens, welke inzet de plaats van het eerste bod vervangt.

De Prokureur Executant,
KLEYN.

DOMEIN-GOEDEREN

Z. K. H. PRINS FREDERIK DER *NEDERLANDEN*.

RENTAMBT *OOSTERHOUT*.

De RENTMEESTER der Domein-Goederen van Z. K. H. Prins FREDERIK der *Nederlanden*, te *Oosterhout*, zal, als daartoe behoorlijk gemagtigd, ten overstaan van den Notaris Mr. H. G. A. VAN WEEL, residerende te *Oosterhout*, in het openbaar, aan den meest en genoegbiedende, op Dingsdag den 18. April 1843, des morgens ten negen ure precies, ten Huize van G. D. SANGSTER, in het Logement *de Pellikaan*, te *Oosterhout*, Verpachten:

1°. Het VOORGRAS om te Hooijen en het NAGRAS om te Beweiden, ieder afzonderlijk en voor het saizoen van 1843, van 58 percelen Land, gelegen in de onderscheidene Polders onder *Oosterhout*. En

2°. Voor een termijn van zeven jaren:
16 percelen ZAAILAND, gelegen onder de Gemeenten *Oosterhout* en *Terheyden*.

De Konditien van Verpachting, kunnen van heden af, dagelijks, ten Kantore van opgenoemden Rentmeester binnen *Oosterhout*, worden gelezen.

Iemand nadere aanwijzing begerende, adressere zich aan den Plantaadjemeester te *Oosterhout*, door wien de noodige informatien zullen worden gedaan.

OOSTERHOUT, den 6. April 1843.

De Rentmeester voornoemd,
W. F. E. VAN DEN BERGH.

PAYNE'S UNIVERSUM.

Door den Boekhandelaar F. J. SCHIERBEEK Junior, te *Groningen*, is heden aan de Inteekenaren verzonden, de IVde Aflevering van het PLAATWERK: PAYNE'S UNIVERSUM; voorts berigt hij mits deze, dat door VEELVULDIGE NABESTELLINGEN op gezegd *Prachtwerk*, de eerste druk der verschenen Afleveringen geheel is UITVERKOCHT, en eene HERNIEUWDE INTEEKENING op hetzelve bij hem en verder alom, opengesteld is, zullende de *tweede Uitgave* van dit bij eenen allezins *billijken* prijs, door *goede uitvoering* en *wezenlijke fraaiheid van Platen* uitmuntend *Plaatwerk*, welks uitgave de algemeene belangstelling zoo zeer heeft opgewekt, ten spoedigste plaats vinden.

Te BREDA bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.